

ХУДОЖНЬО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ АВТЕНТИЧНОЇ СОРОЧКИ У СУЧАСНІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Автентична сорочка – це довга сорочка, яка є частиною традиційного українського одягу. Така сорочка слугувала нашим пращурам натільним одягом і також була й верхнім одягом. Сорочка взагалі складалася з двох частин – верхньої та нижньої. Тож, по суті вишиванка – це прототип нашої старої автентичної сорочки. Вишиванка – це святкова верхня частина автентичної сорочки [1]. Україна завжди славилася своїми ремеслами, зокрема унікальною вишивкою. Композиційне вирішення української вишивки відзначається безмежною фантазією та колоритом [2]. Тут налічувалось близько 100 видів і технічних прийомів вишивання (гладь, хрестик, низь, мережіння, бігунець, плетіння тощо). Візерунки, що прикрашають сорочки, служать оберегом для власника вишиванки. Знавці традиційних узорів стверджують, що, наприклад, решітчастий орнамент символізує родючість та плодючість, ромб – життя, багатство, дуб – довголіття, калина – красу. Бажано, щоб у вишиванки були обшиті краї – це захищає людину.

Оригінальною, ніжною та легкою є вишивка білим по білому, яка сьогодні набуває все більшої популярності. Вишивка білими нитками по білій тканині виникла на Полтавщині, а саме у селищі Решетилівка, і стала візитною карткою цього краю. З часом ця неймовірна вишивка поширилася іншими регіонами України: Чернігівщиною, Слобожанщиною, Прикарпаттям тощо. Сорочку з такою вишивкою створювали декількома техніками, а саме виготовлення потребувало багато часу. Характерними техніками полтавської вишивки є лиштва, лічильна гладь, зерновий вивід, солов'їні вічка, мережка тощо. Кропітка праця – це не лише процес вишивання, але й вирізування. Саме за допомогою останнього у тканині утворювались отвори різного розміру, що робило вишиванку ще цікавішою та унікальною. Як правило, у вишиванках полтавського регіону, поєднували геометричний та рослинний орнамент [3].

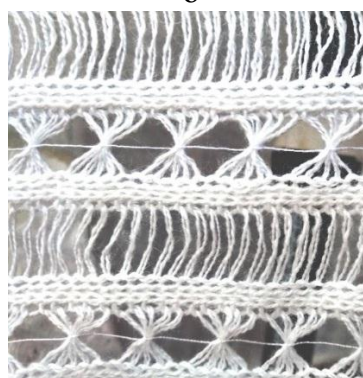
Таким чином, на основі вивченого матеріалу розроблено стилізовану автентичну жіночу сорочку декоровану мереживом, китицями (рис.1). Сорочку виготовлено на плоскофанговій машині 10 класу з напіввовняної пряжі 31x2 текс переплетенням гладь. Рукава та низ сорочки оздоблені мереживом. Мереживо виготовлено на плоскофанговій машині 8 класу з напіввовняної пряжі 31x2 текс на базі неповного ластикі способом розпуску та з'єднання розпущених ниток технікою формування мережок. Китиці зафіксовані за допомогою ланцюжка, виготовлені із тієї ж пряжі.

а

б

в

Рис. 1 Стилiзована автентична сорочка: а – вирiб; б, в – елементи декору

Лiтература

1. Демонстрацiя старовинних сорочок до Дня незалежностi України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://novadoba.com.ua/39021-starovynni-sorochky-demonstruvatymutsya-u-krayeznavchomu-muzeyi-do-dnya-nezalezhnosti.html>.
2. Код вишиванки: що означають українськi орнаменти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kod-vishivanki-shcho-oznachayut-ukrayinski-ornamenti>.
3. Полтавськa вишиванкa: неймовiрнi вiзерунки «бiлим по бiлому» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://folkmoda.net/articles/poltavska-vyshyvanka>
4. Основи теорiї формоутворення костюма [Текст] : методичнi вказiвки / Т. В. Нiколаева, Н. В. Чупрiна. – К. : КНУТД, 2004. – 156 с.
5. Паламар К. I. Дослiдження засобiв трансформацiї та синтезу художньо-композицiйних елементiв українського традицiйного вбрання в сучаснiй iндустрiї моди / К. I. Паламар, Н. В. Чупрiна // Тези доповiдей XV Всеукраїнськoї наукової конференцiї молодих учених та студентiв «Науковi розробки молодi на сучасному етапi». Т.1: Секцiя «Новi наукомiсткi технологiї виробництва матерiалiв, виробiв широкого вжитку та спецiального призначення» : 28-29 квітня 2016 р. – К.: КНУТД, 2016. – С. 169